Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/7425

12.12.2024

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 3ης Δεκεμβρίου 2024

για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα που αντικαθιστά τη σύσταση 2009/C 296/02 του Συμβουλίου

(C/2024/7425)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 168 παράγραφος 6,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΕ), το παθητικό κάπνισμα συγκαταλέγεται στις πλέον διαδεδομένες αιτίες θνησιμότητας, νοσηρότητας και αναπηρίας στην Ένωση και συνδέεται άμεσα με την κατανάλωση καπνού, η οποία εξακολουθεί να αποτελεί τη βασική αιτία καρκίνων που μπορούν να προληφθούν εφόσον 27 % του συνόλου των καρκίνων αποδίδεται στη χρήση καπνού.

(2) Η χρήση καπνού παραμένει ευρέως διαδεδομένη σε παγκόσμιο επίπεδο και σε ολόκληρη την Ένωση. Το 2023, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, οι καπνιστές ανέρχονταν σε 24 % του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([1]).

(3) Το παγκόσμιο ετήσιο οικονομικό κόστος του καπνίσματος εκτιμήθηκε σε 1,4 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ το 2012, ποσό που ισοδυναμεί με το 1,8 % του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Το 2009, το κόστος του καπνίσματος για την ΕΕ ήταν ήδη 544 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 4,6 % του συνολικού ΑΕΠ της ΕΕ των 27 ([2]).

(4) Είναι δέον να επιδιωχθεί η μείωση των ποσοστών καπνίσματος στην Ένωση, σύμφωνα με τον στόχο του ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου ([3]) για μια γενιά χωρίς καπνό, ώστε έως το 2040 λιγότερο από 5 % του πληθυσμού της Ένωσης να χρησιμοποιεί καπνικά προϊόντα.

(5) Η σύμβαση-πλαίσιο του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού (ΣΠΕΚ) καταρτίστηκε με στόχο την προώθηση αποτελεσματικής και ολοκληρωμένης διεθνούς απάντησης στην εξάπλωση της παγκόσμιας επιδημίας καπνίσματος. Το άρθρο 8 της ΣΠΕΚ απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από την παθητική έκθεση στον καπνό στους χώρους εργασίας, στις δημόσιες μεταφορές και στους εσωτερικούς χώρους· οι κατευθυντήριες γραμμές που επισυνάπτονται στη ΣΠΕΚ έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τα μέρη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το εν λόγω άρθρο.

(6) Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση του καπνίσματος, που εγκρίθηκε από την περιφερειακή επιτροπή για την Ευρώπη του ΠΟΥ τον Σεπτέμβριο του 2002, συνέστησε στα κράτη μέλη του ΠΟΥ να διασφαλίσουν το δικαίωμα των πολιτών να ζουν σε ένα περιβάλλον χωρίς καπνό, μεταξύ άλλων καθιστώντας τους δημόσιους χώρους, τους χώρους εργασίας και τις δημόσιες μεταφορές περιβάλλοντα χωρίς καπνό, απαγορεύοντας το κάπνισμα στους υπαίθριους χώρους όλων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για ανηλίκους, όλων των χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας, και σε άλλους υπαίθριους χώρους στη διάρκεια δημόσιων εκδηλώσεων, καθώς επίσης κατατάσσοντας τον καπνό του περιβάλλοντος χώρου στις καρκινογόνους ουσίες ([4]).

(7) Οι δευτερογενείς εκπομπές από νεοεμφανιζόμενα προϊόντα μπορεί να έχουν δυνητικά επιβλαβείς επιπτώσεις για την υγεία. Ο ΠΟΥ επισημαίνει ότι οι δευτερογενείς εκπομπές από νεοεμφανιζόμενα προϊόντα μπορούν να εκθέσουν τους ανθρώπους σε δυνητικά επιβλαβή επίπεδα αιωρούμενων σωματιδίων και δυνητικά βλαβερών τοξικών ουσιών.

([1]) Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 539. 2023. Attitudes of Europeans towards tobacco and related products (Στάσεις των Ευρωπαίων απέναντι στον καπνό και σχετικά προϊόντα). ISBN: 978-92-68-07599-9.
([2]) Health Promotion (who.int), Tobacco and Smoking | Knowledge for policy (europa.eu).
([3]) Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου», COM(2021) 44 final.
([4]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. 2002. European Strategy for Tobacco Control (Ευρωπαϊκή στρατηγική για τον έλεγχο του καπνού). https://iris.who.int/handle/10665/107455

(8) Ο ΠΟΥ ([5]), ([6]), ([7]) έχει αναδείξει, μεταξύ άλλων ζητημάτων που συνδέονται με τα νεοεμφανιζόμενα προϊόντα, τις αρνητικές επιδράσεις που έχει στην υγεία η έκθεση σε δευτερογενή αερολύματα. Για παράδειγμα, πρόσφατα στοιχεία έδειξαν ότι η έκθεση σε δευτερογενείς εκπομπές από θερμαινόμενα προϊόντα καπνού συνδέεται με σοβαρά παθολογικά ευρήματα του αναπνευστικού και καρδιαγγειακού συστήματος στους παθητικούς καπνιστές ([8]), ([9]), ([10]), ([11]), ([12]), ([13]). Επιπλέον, τα δευτερογενή αερολύματα από τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, τόσο με νικοτίνη όσο και χωρίς νικοτίνη, εκθέτουν τους παθητικούς καπνιστές σε μετρήσιμα επίπεδα αιωρούμενων σωματιδίων και επικίνδυνων τοξικών ουσιών και ρύπων ([14]), ([15]), ([16]), ([17]), ([18]), ([19]), ([20]).

(9) Ο ΠΟΥ εκτιμά ότι κανένα επίπεδο έκθεσης σε παράπλευρο ρεύμα καπνού δεν είναι ασφαλές ή αποδεκτό ([4]) και άρα θα πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της προφύλαξης. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας συνιστά την εφαρμογή των μέτρων καταπολέμησης του καπνίσματος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από την έκθεση, και στα ηλεκτρονικά τσιγάρα ([21]), ([4]), ([5]).

(10) Η επιστημονική επιτροπή για τους υγειονομικούς, περιβαλλοντικούς και αναδυόμενους κινδύνους (SCHEER), στη γνώμη που εξέδωσε το 2021 για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα ([22]), κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι διαθέσιμες ενδείξεις για κινδύνους αναπνευστικής, καρδιαγγειακής και καρκινογόνου βλάβης λόγω της δευτερογενούς έκθεσης σε αερολύματα ηλεκτρονικών τσιγάρων είναι μικρής έως μέτριας ισχύος.

([5]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke (Έκθεση του 2023 σχετικά με την παγκόσμια επιδημία καπνίσματος: να προστατεύσουμε τους ανθρώπους από τον καπνό). 2023. ISBN: 978-92-4-007716-4, σ. 31-32.

([6]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Technical note on the call to action on electronic cigarettes (Τεχνικό σημείωμα σχετικά με την έκκληση για ανάληψη δράσης για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα). 2023. σ. 3-4. https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes

([7]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Electronic cigarettes call to action (Αναγκαία η λήψη μέτρων για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα), 2023. https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes—call-to-action

([8]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts (Θερμαινόμενα προϊόντα καπνού: σύνοψη της έρευνας και των επιστημονικών στοιχείων για τις επιπτώσεις στην υγεία). 2023, σ. 12-13, https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490

([9]) Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας: Ομάδα μελέτης του ΠΟΥ σχετικά με τη ρύθμιση των προϊόντων καπνού: Έκθεση για την επιστημονική βάση της ρύθμισης των προϊόντων καπνού: όγδοη έκθεση της ομάδας μελέτης του ΠΟΥ. 2021. https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720

([10]) Yoshioka T, Shinozaki T, Hori A, Okawa S, Nakashima K, Tabuchi T. Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study (Σχέση μεταξύ έκθεσης σε δευτερογενή αερολύματα από θερμαινόμενα προϊόντα καπνού και αναπνευστικά συμπτώματα σε σημερινούς μη καπνιστές στην Ιαπωνία: διατομεακή μελέτη). BMJ Open. 2023,13:e065322. doi: 10.1136/ bmjopen-2022-065322

([11]) Imura Y, Tabuchi T. Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study (Η έκθεση σε δευτερογενή αερολύματα θερμαινόμενων προϊόντων καπνού μπορεί να προκαλεί παρόμοια επίπτωση κρίσεων άσθματος και θωρακικού πόνου με τη δευτερογενή έκθεση σε καπνό τσιγάρου: μελέτη JASTIS 2019). Int J Environ Res Public Health. 2021,18(4):1766. doi: 10.3390/ijerph18041766

([12]) Uguna CN, Snape CE. Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence (Θα πρέπει οι εκπομπές IQOS να εξομοιώνονται με τον καπνό και να θεωρούνται επιβλαβείς για την υγεία; Επισκόπηση των χημικών δεδομένων), ACS Omega. 2022,7(26):22111–24. doi: 10.1021/ acsomega.2c01527.

([13]) Auer R, Concha-Lozano N, JacotSadowski I, Cornuz J, Berthet A. Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name (Τσιγάρα θερμαινόμενου καπνού και όχι καπνού καύσης: καπνός με άλλα λόγια). JAMA Intern Med. 2017,177(7):1050–2. doi: 10.1001/ jamainternmed.2017.1419.

([14]) Fernández E, Ballbè M, Sureda X, Fu M, Saltó E, Martínez-Sánchez JM. Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study (Αιωρούμενα σωματίδια από τα ηλεκτρονικά και τα συμβατικά τσιγάρα: συστηματική επισκόπηση και μελέτη παρατήρησης). Curr Environ Health Rep. 2015,2(4):423–9. doi: 10.1007/s40572- 015-0072-x.

([15]) Li L, Lin Y, Xia T, Zhu Y. Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health (Οι επιδράσεις των ηλεκτρονικών τσιγάρων στην ποιότητα του αέρα σε κλειστούς χώρους και στην υγεία). Annu Rev Public Health. 2020,41(1):363–80. doi: 10.1146/ annurev-publhealth-040119-094043.

([16]) Hess I, Lachireddy K, Capon A., A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour (Συστηματική επισκόπηση των κινδύνων για την υγεία από την παθητική έκθεση στον ατμό του ηλεκτρονικού τσιγάρου). Public Health Research & Practice. 2016,26(2).

([17]) Borgini A, Veronese C, De Marco C, Boffi R, Tittarelli A, Bertoldi M et al. Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment (Αιωρούμενα σωματίδια σε αερολύματα που παράγονται από τις δύο τελευταίες γενιές ηλεκτρονικών τσιγάρων: σύγκριση σε πραγματικό περιβάλλον). Pulmonology. 2021.

([18]) Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review (Έκθεση στα αερολύματα από ηλεκτρονικά συστήματα εισπνοής προϊόντων που μιμούνται το κάπνισμα: συστηματική επισκόπηση). Βαρκελώνη, Μονάδα ελέγχου του καπνίσματος, Institut Català d'Oncologia· 2016.

([19]) Lerner CA, Sundar IK, Yao H, Gerloff J, Ossip DJ, McIntosh S et al., Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung (Ατμοί που παράγονται από ηλεκτρονικά τσιγάρα και ηλεκτρονικούς χυμούς με αρωματικές ύλες προκαλούν τοξικότητα, οξειδωτικό στρες και φλεγμονώδη αντίδραση στα πνευμονικά επιθηλιακά κύτταρα και στους πνεύμονες των ποντικών). PLoS One. 2015,10(2):e0116732

([20]) Glantz, S.A., Nguyen, N., & Oliveira da Silva, A.L. (2024). Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes (Πιθανότητα νόσησης πληθυσμού από τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα είδη διπλής χρήσης έναντι των τσιγάρων). NEJM Evidence, 3(3). DOI: 10.1056/EVIDoa2300229.

([21]) «Applying tobacco control measures to e-cigarettes, including the supply and demand reduction measures of the WHO FCTC» (Εφαρμογή των μέτρων ελέγχου του καπνού στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων μείωσης της προσφοράς και της ζήτησης της ΣΠΕΚ του ΠΟΥ (σελίδα 3, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/tobacco-hq/regulating-tobacco-products/ends-call-to-action.pdf?sfvrsn=ea4c4fdb_12&download=true, με παραπομπή στη σύμβαση πλαίσιο του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού (σελίδα 8, https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf?sequence=1).

([22]) SCHEER (Επιστημονική επιτροπή για τους υγειονομικούς, περιβαλλοντικούς και αναδυόμενους κινδύνους). Γνώμη για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, 16 Απριλίου 2021.

(11) Το περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα αποτελεί παγκοσμίως αναγνωρισμένη και αποδεδειγμένη προσέγγιση για την επαρκή προστασία της υγείας των ανθρώπων από τις επιπτώσεις του δευτερογενούς καπνού και των δευτερογενών αερολυμάτων.

(12) Τα τελευταία χρόνια, νεοεμφανιζόμενα προϊόντα, όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού, έχουν αυξήσει τα μερίδια αγοράς τους και η χρήση τους εξαπλώνεται. Με βάση τα στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου, ο επιπολασμός της χρήσης ηλεκτρονικών τσιγάρων σε ολόκληρη την Ένωση είναι 3 % και ο επιπολασμός της χρήσης θερμαινόμενων προϊόντων καπνού είναι 2 %.

(13) Ένα ζήτημα που προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία σε σχέση με τα νεοεμφανιζόμενα προϊόντα ως πρόσφατη εξέλιξη στην αγορά, δηλαδή, μεταξύ άλλων, τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού, είναι η ιδιαίτερη αποδοχή τους και η ελκυστικότητά τους για τα παιδιά και τους νέους.

(14) Η έκθεση στον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη για τα παιδιά και τους εφήβους και είναι δυνατόν να αυξήσει τις πιθανότητες να αρχίσουν το κάπνισμα ([4]), ([5]), ([6]).

(15) Το 2023 εκτιμήθηκε ότι 54 % των καπνιστών ή τέως καπνιστών είχαν αρχίσει να καπνίζουν τακτικά πριν από την ηλικία των 19 ετών, και το 14 % πριν από την ηλικία των 15 ετών, κατά την προεφηβική ηλικία ([1]).

(16) Η χρήση νεοεμφανιζόμενων προϊόντων που περιέχουν νικοτίνη, ιδιαίτερα από τους νέους, συνδέεται με τον εθισμό και ενδέχεται να αποτελέσει έναυσμα για τη μετάβαση σε παραδοσιακά προϊόντα καπνού ([4]).

(17) Είναι σημαντικό όχι μόνο να λαμβάνονται υπόψη οι πρόσφατες εξελίξεις της αγοράς και της τεχνολογίας όσον αφορά τα νεοεμφανιζόμενα προϊόντα, αλλά και να επιδιώκεται ο καλύτερος συντονισμός των εθνικών κανονιστικών πλαισίων για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα, και η θωράκισή τους έναντι μελλοντικών αλλαγών.

(18) Επί του παρόντος, παρατηρείται σημαντική δευτερογενής έκθεση στον καπνό και τα αερολύματα σε μέρη όπως οι υπαίθριοι χώροι επιχειρήσεων τουρισμού και εστίασης και οι υπαίθριοι χώροι που προορίζονται για χρήση από παιδιά και εφήβους. Σύμφωνα με την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για το 2023, 74 % των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι κατά τους έξι προηγούμενους μήνες βρέθηκαν σε υπαίθριους χώρους όπου υπήρχαν άτομα που κάπνιζαν, και 71 % δήλωσαν ότι στους εν λόγω χώρους υπήρχαν άτομα που χρησιμοποιούσαν ηλεκτρονικά τσιγάρα και θερμαινόμενα προϊόντα καπνού. 42 % των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι υπήρχαν άτομα που κάπνιζαν σε υπαίθριους χώρους που προορίζονται για χρήση από παιδιά και εφήβους και 49 % δήλωσαν ότι στους εν λόγω χώρους υπήρχαν άτομα που χρησιμοποιούσαν ηλεκτρονικά τσιγάρα και θερμαινόμενα προϊόντα καπνού ([1]).

(19) Αρκετά κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα προστασίας και, μεταξύ άλλων, έχουν απαγορεύσει το κάπνισμα σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους ή τη χρήση των νεοεμφανιζόμενων προϊόντων σε δημόσιους χώρους ([23]), ([24]).

(20) Ως εκ τούτου, είναι δέον να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της σύστασης ώστε να συμπεριλάβει συγκεκριμένους υπαίθριους χώρους, προκειμένου να προστατεύονται καλύτερα οι άνθρωποι στην Ένωση, ιδίως τα παιδιά, οι νέοι και τα ευάλωτα άτομα, για παράδειγμα οι πάσχοντες από χρόνιες νόσους ή άλλες προϋπάρχουσες παθήσεις, και οι έγκυες, από την έκθεση σε δευτερογενή καπνό και αερολύματα από νεοεμφανιζόμενα προϊόντα όπως θερμαινόμενα προϊόντα καπνού· ηλεκτρονικά τσιγάρα, είτε περιέχουν νικοτίνη είτε όχι· υποκατάστατα καπνού· και κάθε άλλο προϊόν που παράγει καπνό και/ή αερολύματα, όπως φυτικά προϊόντα για κάπνισμα ή θερμαινόμενα φυτικά προϊόντα.

(21) Προς υποστήριξη της αναθεώρησης της σύστασης, δρομολογήθηκε πρόσκληση υποβολής στοιχείων κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Ιούλιο του 2022 και εκπρόσωποι των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, σχετικοί οικονομικοί φορείς και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη διατύπωσαν τη γνώμη τους στη διάρκεια στοχευμένων δραστηριοτήτων διαβούλευσης την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2023.

(22) Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή προτίθεται να στηρίξει τα κράτη μέλη στην αποτελεσματική εφαρμογή της σύστασης μέσω των υφιστάμενων προγραμμάτων και εργαλείων συνεργασίας της Ένωσης.

(23) Ειδικότερα, το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή προτίθεται να συμβάλει στην ενίσχυση της έρευνας στον τομέα αυτόν. Αυτές οι ερευνητικές προσπάθειες θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα νεοεμφανιζόμενα προϊόντα (όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, είτε περιέχουν νικοτίνη είτε όχι, και τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού)· υποκατάστατα καπνού που εκλύουν καπνό ή αερολύματα και κάθε άλλο προϊόν που παράγει καπνό και/ή αερολύματα· και προϊόντα απελευθέρωσης νικοτίνης και προϊόντα που μιμούνται τη χρήση προϊόντων που απελευθερώνουν νικοτίνη. Προβλέπεται επίσης να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία, μεταξύ άλλων στον τομέα της έρευνας, σχετικά με τα θέματα που καλύπτει η παρούσα σύσταση.

(24) Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης ότι η Επιτροπή προτίθεται να αναπτύξει εργαλειοθήκη πρόληψης που θα στηρίζει την καλύτερη προστασία της υγείας των παιδιών και των νέων στην πλέον ευάλωτη και καθοριστική για το μέλλον τους περίοδο της ζωής τους, με έμφαση, μεταξύ άλλων, στην πρόληψη του καπνίσματος και του εθισμού στη νικοτίνη, και θα αντιμετωπίζει τις διασυνδέσεις μεταξύ ψυχικής και σωματικής υγείας και βασικών καθοριστικών παραγόντων για την υγεία.

([23]) Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει τη σύσταση του Συμβουλίου για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα, η οποία αντικαθιστά τη σύσταση του Συμβουλίου 2009/C 296/02, 13519/24 ADD2

([24]) Study on smoke-free environments and advertisement of tobacco and related products (Μελέτη σχετικά με τα περιβάλλοντα χωρίς καπνό και τη διαφήμιση των προϊόντων καπνού και των συναφών προϊόντων), 2021

(25) Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης ότι η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, με βάση τις πληροφορίες που θα παράσχουν τα κράτη μέλη, εντός πέντε ετών από την έκδοσή της.

(26) Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη «Κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία από την έκθεση στον καπνό, όπως εκδόθηκαν κατά τη δεύτερη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης-πλαισίου του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού». Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να λάβουν μέτρα τα οποία να επεκτείνουν και να υπερβαίνουν τα μέτρα που περιέχονται στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

(27) Η παρούσα σύσταση, η οποία αντικαθιστά τη σύσταση 2009/C 296/02, καλύπτει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής με στόχο την καλύτερη προστασία των πολιτών της Ένωσης από τον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα, συμβάλλοντας θετικά στους σχετικούς με τον καπνό στόχους του ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου και συντελώντας στη μείωση του επιπολασμού και της κανονικοποίησης του καπνίσματος και της χρήσης νεοεμφανιζόμενων προϊόντων.

(28) Η μείωση της κανονικοποίησης και του επιπολασμού του καπνίσματος και της χρήσης αναδυόμενων προϊόντων απαιτούν ένα ολοκληρωμένο σύνολο δράσεων σε επίπεδο Ένωσης. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η παρούσα σύσταση να συνδυαστεί με εντατικές προσπάθειες για την αξιολόγηση και την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για τον καπνό, ιδίως όσον αφορά την αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με την πρόσβαση των νέων στα νεοεμφανιζόμενα προϊόντα καπνού και νικοτίνης.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών αρμοδιοτήτων και ιδιαιτεροτήτων που αφορούν την εφαρμογή:

1. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από την έκθεση στον καπνό στους εσωτερικούς χώρους εργασίας, στους εσωτερικούς δημόσιους χώρους και στις δημόσιες μεταφορές, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 της ΣΠΕΚ και με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία από την έκθεση στον καπνό που εκδόθηκαν από τη δεύτερη διάσκεψη των μερών της ΣΠΕΚ.

2. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία στους εσωτερικούς χώρους εργασίας, στους εσωτερικούς δημόσιους χώρους και στις δημόσιες μεταφορές από την έκθεση σε δευτερογενείς εκπομπές που προέρχονται από τη χρήση νεοεμφανιζόμενων προϊόντων τα οποία εκλύουν καπνό ή αερολύματα, για παράδειγμα θερμαινόμενων προϊόντων καπνού· ηλεκτρονικών τσιγάρων, είτε περιέχουν νικοτίνη είτε όχι· υποκατάστατων καπνού· και κάθε άλλου προϊόντος που παράγει καπνό και/ή αερολύματα, όπως φυτικά προϊόντα για κάπνισμα ή θερμαινόμενα φυτικά προϊόντα (στο εξής, μαζί με την έκθεση στον καπνό του τσιγάρου: έκθεση σε δευτερογενή καπνό και δευτερογενή αερολύματα).

3. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από την έκθεση σε δευτερογενή καπνό και δευτερογενή αερολύματα σε συγκεκριμένους υπαίθριους χώρους αναψυχής, ιδίως όπου μπορεί να υπάρχουν συχνά παιδιά, νέοι και ευάλωτα άτομα. Μεταξύ αυτών θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι δημόσιες παιδικές χαρές, τα πάρκα αναψυχής, οι πισίνες, οι παραλίες, οι ζωολογικοί κήποι και άλλοι παρόμοιοι υπαίθριοι χώροι.

4. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από τον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα σε οποιονδήποτε υπαίθριο ή ημι-υπαίθριο χώρο συνδεόμενο με κατάστημα παροχής υπηρεσιών (π.χ. μερικώς καλυμμένους, περιτοιχισμένους, περιφραγμένους ή με άλλον τρόπο οριοθετημένους χώρους δίπλα ή κοντά στο κυρίως κατάστημα, στους οποίους περιλαμβάνονται οι ταράτσες, τα μπαλκόνια, οι βεράντες ή τα αίθρια). Αυτοί θα πρέπει να περιλαμβάνουν τους εξωτερικούς χώρους εστιατορίων, μπαρ, καφέ και τους εξωτερικούς χώρους άλλων παρόμοιων καταστημάτων.

5. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από τον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα σε οποιονδήποτε υπαίθριο ή ημι-υπαίθριο χώρο που σχετίζεται με τις δημόσιες μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των στάσεων λεωφορείων, τραμ και τρένων και των αεροδρομίων.

6. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από τον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα σε κάθε υπαίθριο χώρο που συνδέεται με χώρο εργασίας.

7. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από τον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα σε κάθε υπαίθριο χώρο που συνδέεται με ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης. Στα εν λόγω ιδρύματα θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα νοσοκομεία, οι κλινικές, τα κέντρα υγείας, οι οίκοι ευγηρίας και άλλα παρόμοια ιδρύματα.

8. Να παρέχουν αποτελεσματική προστασία από τον δευτερογενή καπνό και τα δευτερογενή αερολύματα σε οποιονδήποτε υπαίθριο χώρο που συνδέεται με ίδρυμα που παρέχει εκπαίδευση και κατάρτιση σε παιδιά και νέους. Στα εν λόγω ιδρύματα θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα ιδρύματα προσχολικής φροντίδας, τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα πανεπιστήμια, τα κέντρα νεολαίας και άλλες παρόμοια ιδρύματα.

9. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο συμπερίληψης άλλων υπαίθριων χώρων στους οποίους είναι πιθανό να συγκεντρώνεται το κοινό, συμπεριλαμβανομένων παιδιών, ανηλίκων ή ευάλωτων ατόμων, σε συμπληρωματικές δράσεις για την πρόληψη της χρήσης καπνού και νικοτίνης και του εθισμού και τη συμβολή σε ένα περιβάλλον πλήρως απαλλαγμένο από καπνό και αερολύματα. Οι χώροι αυτοί θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, υπαίθριους χώρους στους οποίους διοργανώνονται εκδηλώσεις, αμφιθέατρα και χώρους θεατών σε δημόσιες εκδηλώσεις, καθώς και χώρους συνδεόμενους με κτίρια ανοικτά στο κοινό και με μεγάλη επισκεψιμότητα (π.χ. εισόδους εμπορικών κέντρων, αυλές κτιρίων ανοικτές στο κοινό).

10. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο συμπερίληψης άλλων χώρων, όπως ιδιωτικά οχήματα στα οποία επιβαίνουν παιδιά, ανήλικοι ή ευάλωτα άτομα, σε συμπληρωματικές δράσεις για την πρόληψη της χρήσης καπνού και νικοτίνης και του εθισμού και τη συμβολή σε ένα περιβάλλον πλήρως απαλλαγμένο από καπνό και αερολύματα.

11. Να αναπτύξουν και/ή να ενισχύσουν τις πολιτικές για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα, με:

    α) Την ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών και προγραμμάτων που θα εξασφαλίζουν αποτελεσματική προστασία από την έκθεση σε δευτερογενή καπνό και δευτερογενή αερολύματα.

    β) Την εφαρμογή και/ή ανάπτυξη εκστρατειών πρόληψης, διακοπής του καπνίσματος και ευαισθητοποίησης, όπως εκπαιδευτικές εκστρατείες, εκστρατείες προβολής και ενημέρωσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα μέτρα για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα. Οι εκστρατείες αυτές θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν μέρος πρωτοβουλιών για τη μείωση του εθισμού. Θα μπορούσαν επίσης να βασίζονται στις πρωτοβουλίες πρόληψης που περιλαμβάνονται στο ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου και/ή να τις συμπληρώνουν.

    γ) Την εξασφάλιση της ύπαρξης κατάλληλων δομών και μηχανισμών για την προώθηση της συμμόρφωσης, καθώς και την εφαρμογή και/ή την ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών που μπορούν να βελτιώσουν την υλοποίηση και την επιβολή των μέτρων για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα.

12. Να συνεργάζονται για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την ανάπτυξη νέων ή την ενίσχυση των υφιστάμενων πολιτικών, προγραμμάτων και στρατηγικών για περιβάλλον χωρίς καπνό και αερολύματα, ώστε να διασφαλίζεται η πληρότητά τους, καθώς και για τον σχεδιασμό και την πιλοτική εφαρμογή φιλόδοξων και αποτελεσματικών προσεγγίσεων για την επίτευξη ενός περιβάλλοντος χωρίς καπνό και αερολύματα.

13. Να συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και με την Επιτροπή για την ανάπτυξη συνεκτικού πλαισίου ορισμών, σημείων αναφοράς και δεικτών για την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας σύστασης, καθώς και για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επικαιροποίηση των μέτρων της, κατά περίπτωση.

14. Να υποβάλλουν εκθέσεις στην Επιτροπή, όπου συντρέχει περίπτωση στο πλαίσιο των υφιστάμενων υποχρεώσεων, σχετικά με την εφαρμογή και την πρόοδο των μέτρων που ελήφθησαν, αρχικά τρία έτη μετά την έκδοση της παρούσας σύστασης και στη συνέχεια ανά πενταετία.

Η σύσταση 2009/C 296/02 αντικαθίσταται από την παρούσα σύσταση.

Βρυξέλλες, 3 Δεκεμβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

NAGY M.